

доведеним, що виключення зі схем лікарських препаратів, що входять до списку Біра, підвищує безпечність медикаментозної терапії у геріатричній клініці. З метою зменшення побічних реакцій рекомендується застосовувати засоби метаболічної терапії (геріатричні засоби – квадевіт, декамевіт, ундевіт та ін.), що сприяють нормалізації процесів обміну і функцій старіючого організму, підвищують ефективність і зменшують їх побічну дію ліків.

Висновок. Для оптимізації медикаментозної терапії хворих літнього віку необхідно індивідуально відбирати лікарські засоби з дотриманням показань і протипоказань для їх призначення, не перевищувати дози, рекомендовані для хворих даної категорії, не призначати препарати, не рекомендовані для використання в геріатрії, включати в комплексну терапію метаболічні засоби. Дотримання цих принципів дозволить забезпечити ефективність і безпечність медикаментозної терапії хворих літнього віку.

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ РЕЦЕПТУРНОГО ВІДПУСКУ АНТИБІОТИКІВ В УКРАЇНІ

Лебедин А.М.

Національний фармацевтичний університет

м. Харків, Україна

Alla_leb7@ukr.net

Вступ. Боротьба зі стійкістю до антибіотиків є пріоритетом Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), оскільки одна країна не може самостійно боротися з цим явищем і слабка реакція чи бездіяльність в хоча б одному регіоні вплине на весь світ. ВООЗ розробила та опублікувала документ під назвою «Глобальна стратегія ВООЗ зі стримування резистентності до антибіотиків» (WHO Global Strategy for Containment of Antimicrobial Resistance). Ці заходи мають на меті підвищити рівень обізнаності населення щодо правильності та раціональності використання антимікробних речовин, зменшити швидкість розповсюдження стійких штамів мікроорганізмів, а відповідно і зменшити спричинену ними смертність.

Мета дослідження. Провести дослідження основних положень рецептурного відпуску антибіотиків.

Матеріали та методи. В роботі застосовувались методи: історичний, логічний, структурний аналіз.

Результати та їх обговорення. За даними Експертної комісії США по боротьбі з антибіотикостійкими бактеріями, у світі щорічно використовується близько 73 млрд. разових доз або 300 тис. тон антибіотиків на рік.

Влітку 2019 р. ВООЗ розпочала глобальну кампанію, яка закликала уряди використовувати класифікацію антибіотиків «Access, Watch, Reserve- AWaRe» у заходах щодо зниження стійкості до антибіотиків. Класифікація AWaRe є інструментом управління антибіотиками на місцевому, національному і глобальному рівнях з метою зниження їх резистентності, була розроблена у 2017 р. Комітетом експертів ВООЗ, розподіл на три групи, беручи до уваги

вплив різних антибактеріальних препаратів та класів антибіотиків на антимікробну стійкість, підкреслити важливість їх належного застосування. Остання редакція класифікаційної бази даних «AWaRe» включає 258 антибіотиків, які розділені на 3 групи: доступні (Access), під наглядом (Watch) та резервні (Reserve) із зазначенням їх фармакологічних класів, кодів АТХ-класифікації (АТС) та статусу у списку основних лікарських засобів ВООЗ. За даними ВООЗ 2019 р., лише в ЄС вартість лікування хворих із захворюваннями, які викликані резистентними збудниками, оцінюється приблизно в 1 500 000 000 євро на рік. Управління по оцінці технологій США підрахувало, що витрати на управління AMR у Сполучених Штатах становлять 0,1-10 млрд. доларів США на рік.

З метою забезпечення надання якісної, ефективної та безпечної медичної допомоги пацієнтам, які потребують лікування антибіотиками існує Стандарт медичної допомоги «Рациональне застосування антибактеріальних і антифунгальних препаратів з лікувальною та профілактичною метою», затверджений Наказом МОЗ України від 18 травня 2022 р. № 823. Розроблений на виконання Наказу МОЗ України від 03 серпня 2021 р. № 1614 «Про організацію профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я та установах / закладах надання соціальних послуг / соціального захисту населення». Цей Стандарт встановлює загальні вимоги до призначення, коригування і припинення антибактеріальної / протигрибкової терапії в Зкладах охорони здоров'я (ЗОЗ) та фізичними особами-підприємцями, які зареєстровані в установленому законом порядку та одержали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики, що забезпечують медичне обслуговування населення відповідної території, з метою попередження і зниження поширеності інфекційних захворювань викликаних мікроорганізмами з резистентністю.

Норма щодо відпуску антибіотиків лише за призначенням лікаря в Україні не є новою, з серпня 2022 року було додано цифровий інструмент – електронний рецепт. Рішення є частиною євроінтеграційних процесів України, адже в багатьох країнах світу відпуск антибіотиків відбувається саме за рецептом.

КМУ Постановою від 07.05.2022 року № 542 «Деякі питання провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів) у період дії воєнного стану» внесені зміни.

Відпуск рецептурних лікарських засобів (крім лікарських засобів, які містять наркотичні засоби, психотропні речовини та виписуються на спеціальних рецептурних бланках за формою №3, комбінованих лікарських засобів, що містять наркотичні засоби, психотропні речовини чи прекурсори в кількості, що не перевищує їх гранично допустиму норму, отруйних та сильнодіючих лікарських засобів), які згідно з інструкцією для медичного застосування підлягають відпуску за рецептом, за кошти пацієнта та/або інших джерел, не заборонених законом, крім бюджетних коштів, може здійснюватися без рецепта лікаря за умови надання пацієнтам працівниками аптек та їх

структурних підрозділів під час відпуску таких лікарських засобів роз'яснення щодо необхідності їх застосування згідно із зазначеною інструкцією.

При розгляді нормативно-правової бази було знайдено лише одну статтю Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП), що встановлює штрафні адміністративно-правові санкції за без рецептурний відпуск ЛЗ, а саме ст. 42-4 «Продаж лікарських засобів без рецепта у заборонених законодавством випадках». Відповідно до ст. 42-4 КУпАП продаж ЛЗ в аптечних закладах без рецепта в заборонених законодавством випадках тягне за собою накладення штрафу від 102 грн. до 425 грн. За повторне протягом року порушення передбачається штраф у розмірі від 425 грн. до 1190 грн. 6 березня 2019 року КМУ затвердив розпорядження «Про затвердження Національного плану дій щодо боротьби із стійкістю до протимікробних препаратів». Затвердження Національного плану дій щодо боротьби із стійкістю до протимікробних препаратів передбачене у плані заходів щодо реалізації

Висновки. В Україні зростає кількість антибіотико-резистентних штамів мікроорганізмів, а лікування інфекцій, створює значну медичну та економічну проблему. При цьому моніторинг формування антибіотико-резистентності ведеться на сьогодні не досить ефективно.

ДОСЛІДЖЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ПРИ СТРЕСОВИХ РОЗЛАДАХ

Лебедин А.М., Тимошенко А.С.

Національний фармацевтичний університет

м. Харків, Україна

Alla_leb7@ukr.net

Вступ. Стрес – це негативний психологічний стан, що впливає на перебіг життя. За даними американського журналу «Бізнес», біля 20 % витрат і втрат від плинності кадрів, опору серйозним змінам, прогулів і падіння продуктивності праці зумовлені професійними стресами й неврозами. Щорічно економіці США вони завдають збиток у 500 млн. доларів. Проблема професійного стресу настільки велика, що призвела до того, що країни світу на законодавчому рівні намагаються врегулювати цю проблему.

Мета дослідження. Провести дослідження фармацевтичного ринку лікарських засобів, що призначаються при стресових розладах.

Матеріали та методи. В роботі застосовувались методи: історичний, логічний, структурний аналіз. Дані ДержРеєстру та фармацевтичних компаній.

Результати та їх обговорення. Певною мірою інтегральним показником, який би характеризував загальний рівень стресів у суспільстві, може бути відсоток тих, хто не переживав жодних стресових ситуацій. Протягом минулого 2022 року населення України відчували власну безпорадність, переживали бомбардування чи обстріл, пережили власну важку хворобу (19-26 %), пережили смерть близьких (21-32 %), втратили роботу і залишилися